

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโคโรนา 2019
(โควิด 19) ของผู้สูงอายุ¹

FACTOR INFLUENCING TO HEALTH PROMOTING BEHAVIOR FOR CORONAVIRUS
DISEASE 2019 (COVID-19) PREVENTION OF OLDER ADULTS

วิญญู์ทัณญ บุนทัน ² Winthanyou Bunthan	พัชรารณณ์ ไหวคิต ³ Phatcharaporn Whaikit	วิภาพร สร้อยแสง ⁴ Viparporn Soysang
ชุตินา สร้อยนาค ³ Chutima Soynahk	ปริศนา อัครธนพล ⁵ Prisana Akaratanapol	จริยาวัตร คมพัยค์ม ⁶ Jariyawat Kompayak

¹ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Received funding from Huachiew Chalermprakiet University

²อาจารย์ ดร., คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Instructor, Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University

³อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Lecturer, Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University

⁴อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ

Lecturer, Faculty of Nursing, HRH Princess Chulabhorn College of Medical Science, Chulabhorn Royal Academy

⁵อาจารย์ ดร., คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Instructor, Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University

⁶รองศาสตราจารย์ ดร., คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Associated Professor, Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University

²Corresponding author Email: winn.mu.cu.swu@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ร่วมกับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 122 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*power คัดเลือกด้วยการสุ่มอย่างง่ายจากบัญชีรายชื่อนักศึกษาพยาบาลที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุในช่วงสถานการณ์ระบาดของโควิด 2019 เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนพฤษภาคม 2563 เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ 2) แบบประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพล และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) เครื่องมือดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .843 และ .764 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ผู้สูงอายุไทยมีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) อยู่ในระดับดี ($M = 2.18, SD = .50$) ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ ($Beta = .200, p = .011$) ปัจจัยการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติ ($Beta = -.189, p = .002$) ปัจจัยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ($Beta =$

.313, $p = .000$) ปัจจัยอิทธิพลระหว่างบุคคล ($Beta = .193, p = .004$) และปัจจัยอิทธิพลจากสถานการณ์ ($Beta = .212, p = .007$) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของผู้สูงอายุได้ร้อยละ 61.20 ($R^2 = .612, Adjusted R^2 = .595, p = .000$) โดยปัจจัยที่อิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของผู้สูงอายุมากที่สุด คือ ปัจจัยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ($Beta = .313, p = .000$)

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพล, พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ, โควิด 2019, ผู้สูงอายุ

Abstract

This research aimed to study factors affecting the health promotion behaviors and Coronavirus disease 2019 (COVID-19) prevention of older person. Samples were 122 older person who lived with the 2nd and 3rd year of nursing students, faculty of nursing, Huachiew Chalermprakiet University selected by the simple random sampling technique using the nursing students list who lives with older person during the Coronavirus disease 2019 (COVID-19) period. The sample size was estimated using G*Power. The data were collected during May 2020. The research instruments were 1) the questionnaire asking general information of respondents, 2) the questionnaire asking factors affecting the health promotion behaviors and Coronavirus disease 2019 (COVID-19) prevention, and 3) the assessment test of the health promotion behaviors and Coronavirus disease 2019 (COVID-19) prevention. All research instruments were validated in terms of the content validity by five experts in the fields. The reliability of research instruments, by considering the Cronbach's alpha were .843 and .764 respectively. The quantitative data were analyzed using the multiple regression.

The result found that the older person had a high level of the health promotion behaviors and Coronavirus disease 2019 (COVID-19) prevention ($M = 2.18, SD = .50$), Perceived benefits of action ($Beta = .200, p = .011$), Perceived barriers to action ($Beta = -.189, p = .002$), Perceived self-efficacy ($Beta = .313, p = .000$), Interpersonal influences ($Beta = .193, p = .004$), and Situational influences ($Beta = .212, p = .007$). All factors could predict the health promotion behaviors and Coronavirus disease 2019 (COVID-19) prevention of older person at 61.20 percentages ($R^2 = .612, Adjusted R^2 = .595, p = .000$) whereas Perceived self-efficacy was the greatest factor affecting the health promotion behaviors and Coronavirus disease 2019 (COVID-19) prevention of older person. ($Beta = .313, p = .000$)

Keywords : Factors influencing, Health promoting behavior, Coronavirus 2019, Older adults

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเผชิญกับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่หลายครั้งทั้งการติดเชื้อภายในประเทศเองและจากการเดินทางเข้ามาของผู้ป่วยจากประเทศที่มีการระบาดของโรค เช่น พ.ศ. 2547-2551 มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกที่ติดเชื้อมาสู่มนุษย์ พ.ศ. 2558-2559 พบผู้ติดเชื้อ

โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง พ.ศ. 2552 มีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ H1N1 (2009) และ พ.ศ. 2559 มีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นต้น (Keawsomboon et al., 2018) ปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีการระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2020a) เมื่อวันที่